

Belevenissen uit mijn jeugd. 1

Om even verder te gaan met de Firma Slotemaker, waar de medefirmant inmiddels was afgevallen en Jan Hoogeboom en ik er nog steeds onze hulp verleenden als het mogelijk was. B.v. in de bessensperiode, de lege bessensmanden in bussels van 5 samen te binden. Er was inmiddels een nieuwe vrachtauto aangeschaft een Willy's Overland, en daarmee gingen we naar Blokker. De samengebonden bussels op de wagen, een kleed erover. Ger Slotemaker reed, vader ernaast en Jan en ik achterop. Via de Huigendijk richting Blokker met een behoorlijke snelheid. Het kleed begon te wapperen, en de bussels vlogen over onze hoofden weg. Wij stonden doodsangsten uit en schreeuwden "Stoppen".

Gelukkig werd bij de overhaal van Avenhorn een schuit uit de ringvaart over de weg naar de overliggende sloot getransporteerd en werd ons leven gespaard. In die tijd waren er nog geen achteruitkijkspiegels! Wij gingen ook veel mee naar de fruitveiling in Alkmaar, die besloeg een groot oppervlak, ongeveer 100 meter na de spoorovergang aan de Helderseweg tot aan het afgesneden kanaalvlak, waar nu het nieuw gebouwde stadskantoor van Alkmaar staat. Daar werden de producten aan de vele groente en fruithandelaren verkocht, of soms nog na bezorgd. Soms gingen we mee of lopend naar huis; dat kon toen nog, verkeer was er niet of het moesten de handwagens wezen en als je geluk had, achter op een paard en wagen.

v.l.n.r. Kees, Jan, Joan en Henk Otto met hun moeder...

Geen idee of m'n moeder ongerust was over mijn zwerftochten. Ze vertelde me later wel dat ze me bij de Achtersloot weg haalde en ik dan weer aan de Kanaalkant zat; ze heeft wel een erg zorgenkind aan mij gehad. Er was in de buurt altijd wel wat te doen en misschien had ik er wel een neus voor.

Jan Dalenberg had een hondje, een rattenvanger, waar zou

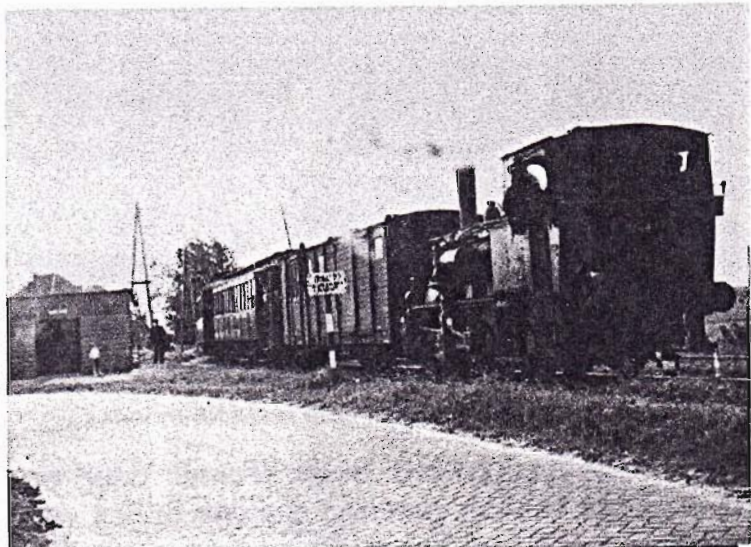
hij naar toe gaan? Naar boer Kramer daar waren verschillende stallen, die moesten dan schoon gemaakt worden in het voorjaar, als het vee in de liep en de ratten in de stal zaten. Er waren veel rattenholen gevonden en deze werden dan uitgewaterd. Dat was dan altijd spannend. De ratten moesten wel uit het gat komen en dan gilden ze als kleine kinderen, soms uit meerder holen tegelijk en er ontsnapte bijna niet een, zo snel als dat hondje was. Een knauw, en de rat was levenloos. Maar eenmaal was er de sensatie dat er één van angst een uitvlucht vond in de broekspijp van Jaap Kramer, die stond even te sprin-

gen. Met Herman, en z'n inmiddels overleden broer Jaap en de helaas onlangs overleden Jan Hoogenboom, hebben we onvergetelijke jeugdherinneringen, al ben ik t.a.v. het schapen scheren en de hooiperiode nog niet aan het eind. Dat wat toen als normaal plaatsvond op de boerderijen en in de tuinderij is gelukkig voorbij.

Veel van mijn leeftijdsgenoten werd in die tijd in de maand Juni, met permissie van de toen Christelijke overheid, vrijstelling van de leerplicht verleend om oogstwerkzaamheden te verrichten. Wat een verschil met de huidige situatie.

Belevenissen uit mijn jeugd. 2

Er was bij Kramer altijd wel wat te doen, zoals met het schapen scheren. Het was al een vermaak om ze op te halen, daar heb je nu geen idee van, omdat het weidegebied zich uitstreckte tot waar nu de woonwijk De Mare is. En als ze aan het scheren waren, moesten wij de plukjes wol die aan het prikeldraad zaten, verzamelen, want als een schaap uit de sloot dronk, bleef er soms wol aan hangen. Ik kwam meestal met natte voeten thuis. Maar wat we het fijnst vonden was, dat we als dank mee mochten naar de wolhandelaar, boven op de riekende wol. Deze kocht tevens huiden op. M'n moeder vond het geen frisse boel en ik mocht met die kleren niet in huis. De hooiperiode was ook altijd avontuurlijk, omdat het land aan de Kogendijk en Rekerdijk lag en dat waren mooie ritten. Gelukkig is het altijd goed gegaan. Het verwerken van het hooi in het vierkant gebeurde ook met de jaaglijn door het paard en dat was zwaar werk. Er is in de loop der jaren veel veranderd. Maar op het Zuidend waren gelukkig veel kinderen en alles ging in goede harmonie. Waar nu de familie Spaander woont (Kanaaldijk 273), woonde voorheen de Bloothoofden. Het was toen een wat vervallen stolp, maar voor ons kinderen een heerlijk speelterrein, met wat struikgewas waar je, wat men nu zegt verstoppertje kan spelen. Wij hadden het over "schuilezoekies". Wat ze ook nog hadden was een oude damesfiets en het erf liep van de weg af naar beneden, het trapstel zat er niet meer aan, dus werd je stukje opgeduwd en maar zien waar je te recht kwam. Dat ging altijd wel goed, maar er was een ander gebrek; er zat een houten zadel op die fiets, met rubber of leer bekleed en dat was met spijkertjes vastgezet. Dit was ook versleten met als gevolg dat wanneer je eraf moest, kon dat niet van wege dat je broek vast zat en zo was de fietspret gauw over. Later was er toch een ander speelobject geplaatst.

*De tram staat bij de halte Koedijk,
links is het wachtlokaal.
Deze opname is van 1947
De "lok" is de beroemde Bello. (7744)*

De spoorwegen hadden een raccordement nodig voor opslag van zand en grind. Er waren drie sporen aangelegd en een stootjuk voor rangeer bewegingen, en het mooie voor ons jongens was; we hadden weer een glijbaan. Arme moeder, maar we ontdekten daar ook nog een ander speelobject. De tram naar Bergen stopte wel eens voor het wissel en als hij weer ging rijden, gingen wij op de treeplank zitten en 50 meter verder stopte de tram bij de halte Koedijk. maar op een keer stond de conducteur, een man met een grote snor en een bars gezicht, op mijn vingers. Ik kreeg een ernstige waarschuwing en plaste van angst in mijn broek. 20 jaar later heb ik de betrokken conducteur, Hr. Graaman, mijn jeugdzonde verteld, hij wist het niet meer. Ik was in 1946 leerlingconductor en kan nu terug zien op 40 NS-jaren, welke in 1993 met goed gevolg zijn afgesloten.

Belevenissen uit mijn jeugd. 3

Het was wel een voorrecht dat er voor de kinderen van het Zuidend bij Kramer veel mocht gebeuren. Zo was er, naar ik meen, op 11 februari, altijd een groot vuur van Ikkie Tikkie To. Wij gingen dan de buurt af om hout, takken, kranten, dozen, kapotte manden en alles wat maar kon branden en wat we konden gebruiken. Als er geen bruikbaar materiaal was, vroegen we om centen. Met de centen gingen we naar Mina Visser en kochten we petroleum. Dat kostte wel 6 of 8 cent per liter. Van twee vuren kan ik me nog herinneren dat de brandstapel werd opgebouwd langs de grote sloot in de hoek van de wik. Het was meestal verrotte koud, vorstig en noordoosten wind. Na het brood-eten begon het feest. De petroleum werd op de brandstapel gegoten en de brand werd aangestoken. Wie het deed weet ik niet meer, want het was altijd een spannend gebeuren. Je moest goed opletten waar je liep, aan de ene kant rookte het en aan de andere kant werd de soms verharde grond prut, door de hitte, en door de lage aflopende kant gleed je bijna te water. Ik kwam tenminste meestal met natte voeten thuis en een zwart gezicht met verbrande wenkbrauwen. Het was altijd een groot gebeuren, en ik meen dat meester Stuffers de betekenis van deze historie wel eens heeft verteld, maar dat weet ik niet meer. Ik hoop dat er één van onze leden informatie kan verstrekken. Het met natte voeten thuis komen was bij ons op de buurt een algemeen gebeuren. Als er langs het kanaal een vlokje was en kwam er een boot aan varen met een behoorlijke snelheid, dan ontstond er een golfslag. Het was dan de kunst om zo lang mogelijk te blijven staan en dan op tijd weg te springen met droge voeten. Wie dat redde, had gewonnen. In die tijd waren er veel gaten langs de kanaalkanten omdat het vervoer van zand, grond, stenen en keien voor de dijkverzwaring door het kanaal werd gedaan, terwijl er oom tegenover het Dikje een los- en laadplaats was voor de kalk- en zandsteenfabriek in Bergen. Vanaf het kanaal naar de fabriek liep een smalspoor door het land. Er kwamen grote aken met zand en misschien andere grondstoffen voor de productie van stenen. Ik weet nog dat er een grote aak op breken stond, wat een spannend gebeuren was. Wij kinderen waren daar niet gewenst, mede omdat ook de stoomtrams naar Schoorl, Warmenhuizen en Schagen en terug moesten passeren. Autoverkeer op de Helderseweg was in die tijd minimaal. Er was toen nog wel veel scheepvaartverkeer in het kanaal. Minder zeilschepen, want de techniek deed zijn intrede om niet meer afhankelijk te zijn van de wind in het bochtige kanaal. Langs de zijkant van het schip zat dan een lange as met schroef

De Gouden Engel

met een aandrijfmotor op het voorschip. Door verbetering van de wegen en het snellere vervoer zijn vele vroegere schippers overgegaan op het wegtransport.

Historische Vereniging Koedijk

www.koedijk.org

Door Jo Otto